

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
91/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. szeptember 6.

A C-643/15. és C-647/15. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Szlovákia és Magyarország kontra Tanács

A Bíróság elutasítja Szlovákiának és Magyarországnak a menedékkérőket érintő kötelező ideiglenes áthelyezési mechanizmus elleni kereseteit

Ez a mechanizmus ténylegesen és arányosan hozzájárul ahhoz, hogy Görögország és Olaszország kezelhesse a 2015-ös migrációs válság következményeit

Az Európát 2015 nyarán sújtó migrációs válságra válaszul az Európai Unió Tanácsa elfogadott egy határozatot,¹ hogy a migránsok tömeges beáramlásának kezeléséhez segítséget nyújtson Olaszországnak és Görögországnak. Ez a határozat előírja két év alatt 120 000 egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személynek e két tagállamból az Unió más tagállamaiba való áthelyezését.

A megtámadott határozatot az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján fogadták el, amely úgy rendelkezik, hogy „[h]a egy vagy több tagállam olyan szükséghelyzettel szembesül, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez, a Tanács a Bizottság javaslata alapján az érintett tagállam vagy tagállamok érdekében átmeneti intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz”.

Szlovákia és Magyarország, amely a Cseh Köztársasághoz és Romániához hasonlóan a Tanácsban e határozat elfogadása ellen szavazott,² azt kéri, hogy a Bíróság semmisítse meg ezt a határozatot, és egyrészt annak a bizonyítására irányuló indokokra hivatkozik, hogy a határozat elfogadása olyan hibákon alapul, amelyek eljárási jellegűek vagy nem megfelelő jogalap megválasztásához kapcsolódnak, másrészt pedig arra hivatkozik, hogy a határozat nem alkalmas a migrációs válságra való reagálásra és e tekintetben nem is szükséges.

A Bíróság előtti eljárás során Lengyelország Szlovákia és Magyarország támogatása végett, míg Belgium, Németország, Görögország, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Svédország és a Bizottság a Tanács támogatása végett avatkozott be.

A mai napon hozott ítéletében **a Bíróság teljes egészében elutasítja a Szlovákia és Magyarország által előterjesztett kereseteket.**

Mindenekelőtt a Bíróság cáfolja azt az érvet, miszerint jogalkotási eljárást³ kellett volna alkalmazni amiatt, hogy az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése előírja az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt, amikor az e rendelkezésen alapuló intézkedést fogadnak el. E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a jogalkotási eljárás csak abban az esetben alkalmazható, amikor arra a Szerződés valamely rendelkezése kifejezetten hivatkozik. Márpedig az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése semmilyen kifejezett hivatkozást nem tartalmaz jogalkotási eljárásra, így a megtámadott határozatot **el lehetett fogadni nem jogalkotási eljárás szerint**, és az ennél fogva nem jogalkotási aktusnak minősül.

Ugyanebben az összefüggésben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi az uniós intézmények számára **az ahhoz szükséges valamennyi átmeneti**

¹ A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2015. szeptember 22-i (EU) 2015/1601 tanácsi határozat (HL 2015. L 248., 80. o.).

² Finnország a szavazás során tartózkodott, míg a többi tagállam a határozat elfogadása mellett szavazott.

³ Az EUMSZ 289. cikkben előírt rendes jogalkotási eljárás vagy különleges jogalkotási eljárás.

intézkedés meghozatalát, hogy hatékonyan és gyorsan reagáljanak egy olyan szükséghelyzetre, amelyet a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hirtelen beáramlása jellemez. Ezek az intézkedések a jogalkotási aktusoktól is eltérhetnek, feltéve többek között, hogy az ilyen intézkedések tárgyi és időbeli hatályukat illetően behatároltak, valamint hogy azoknak nem célja és azok nem is járnak olyan hatással, hogy az ilyen jogi aktusokat állandó jelleggel felváltják vagy módosítják, és ezek a feltételek a jelen ügyben teljesülnek.

A Bíróság azt is pontosítja, hogy mivel a megtámadott határozat nem jogalkotási aktusnak minősül, **elfogadására nem vonatkoznak a nemzeti parlamentek részvételével, valamint a Tanácson belüli tanácskozás és szavazás nyilvános jellegével összefüggő követelmények** (ezek a követelmények ugyanis csak a jogalkotási aktusokra alkalmazandók).

Továbbá a Bíróság kiemeli, hogy a megtámadott határozat időbeli hatálya (nevezetesen 2015. szeptember 25-től 2017. szeptember 26-ig) pontosan behatárolt, így a határozat átmeneti jellege nem vitatható.

Ezen túlmenően a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **az Európai Tanács 2015. június 25–26-i következtetései**, amelyek szerint a tagállamoknak „konszenzus útján” kell dönteniük az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személyek elosztásáról „a tagállamok sajátos helyzetének figyelembevételével”, **nem képezhettek akadályt a megtámadott határozat elfogadásának.** Ezek a következtetések ugyanis egy másik áthelyezési projekthez kapcsolódtak, amelynek célja az volt, hogy a migránsok 2015 első hat hónapjában megállapított beáramlására válaszul 40 000 személy kerüljön a tagállamok között elosztásra. Erre a projektre a 2015/1523 határozat⁴ vonatkozott, nem pedig a jelen esetben vitatott határozat. A Bíróság hozzáteszi, hogy az Európai Tanács a Szerződésben előírt szavazási szabályokat semmiképpen nem módosíthatja.

Ráadásul a Bíróság megállapítja, hogy jóllehet a Bizottságnak a határozatra irányuló eredeti javaslatán lényeges módosításokat hajtott végre, különösen olyanokat, amelyek Magyarország azon kérésének teljesítésére irányultak, hogy ne szerepeljen az áthelyezési mechanizmus kedvezményezett tagállamai között,⁵ valamint amelyek ezt az országot áthelyezési céltagállamként minősítették, **a Parlamentet megfelelő módon tájékoztatták ezekről a módosításokról 2015. szeptember 17-i állásfoglalásának elfogadása előtt**, ami lehetővé tette számára azt, hogy ezen állásfoglalásban figyelembe vegye azokat. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy az ezen időpontot követően végrehajtott többi módosítás nem érintette a Bizottság javaslatának magát a lényegét.

Ezenkívül a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **a Tanács nem volt köteles a megtámadott határozat egyhangúlag történő elfogadására**, még akkor sem, ha a fenti hivatkozott módosítások elfogadása érdekében a Bizottság eredeti javaslatától el kellett térnie. A Bíróság ugyanis megállapítja, hogy a módosított javaslatot a Bizottság két olyan tagjának a közreműködésével hagyta jóvá, akiket a biztosok kollégiuma e tekintetben felhatalmazott.

Egyébiránt a Bíróság megállapítja, hogy a megtámadott határozattal előírt áthelyezési mechanizmus **nem minősül olyan intézkedésnek, amely nyilvánvalóan alkalmatlan arra, hogy hozzájáruljon célkitűzésének eléréséhez**, nevezetesen ahhoz, hogy támogassák Görögországot és Olaszországot a 2015-ös migrációs válság következményeinek kezelésében.

E tekintetben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **a határozat érvényessége nem kérdőjelezhető meg a hatékonysági fokára vonatkozó visszamenőleges értékelések alapján.** Amikor ugyanis az uniós jogalkotónak valamely új szabályozás jövőbeni hatásait kell értékelnie, az értékelését csak akkor lehet helyteleníteni, ha az az e szabályozás elfogadásának időpontjában rendelkezésére álló

⁴ A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2015. szeptember 14-i tanácsi határozat (HL 2015. L 239., 146. o.).

⁵ Magyarország állítása szerint annak elkerülése érdekében tagadta meg azt, hogy az áthelyezési mechanizmus kedvezményezett tagállamként minősítsék, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért felelős tagállamnak tekintsék, amelyeket abban a tagállamban kellett volna benyújtani, ahol a migránsok ténylegesen az Unió területére léptek.

tényekre tekintettel nyilvánvalóan hibásnak tűnik. Márpedig nem ez az eset áll fenn a jelen ügyben, tekintettel arra, hogy a Tanács az akkoriban rendelkezésre álló statisztikai adatok részletes vizsgálata alapján az intézkedésnek a szóban forgó szükséghelyzethez viszonyított hatásaival kapcsolatos objektív elemzést végzett.

Ebben az összefüggésben a Bíróság megjegyzi többek között, hogy a megtámadott határozat alapján a mai napig végrehajtott áthelyezések alacsony számát olyan tényezők összessége magyarázhatja, amelyeket a Tanács e határozat elfogadásakor nem láthatott előre, **így különösen egyes tagállamok együttműködésének a hiányát.**

Végül, a Bíróság megállapítja, hogy a Tanács nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy **a megtámadott határozattal követett célkitűzést nem lehetett elérni kevésbé korlátozó intézkedésekkel. Így a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a Tanács nem lépte túl széles mérlegelési mozgásterét, amikor úgy vélte, hogy a 2015/1523 határozatban előírt mechanizmus, amely már 40 000 személy önkéntes alapon való áthelyezésére irányult, nem volt elegendő a migránsok 2015 júliusában és augusztusában bekövetkezett példa nélküli beáramlásának kezelésére.**

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106